

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam po nj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Kato. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne peletvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Na vojsko?

Zopet udarja rožljanje orožja glasneje na naše uho. Toda sedaj se ni bati samo vojske med Avstrijo in Srbijo, ampak velike bitke med evropskimi državami.

Razmerje med Avstrijo in Srbijo je postalo v zadnjem času zopet skrajno napeto. V Srbiji se prirejajo shodi, na katerih se hujska proti Avstriji, prestolonaslednik Jurij V svoji mladeniški nepremišljenosti navdušuje za vojsko, časniki kličejo ljudstvo v boj proti nam, vojaštvo se zbira in oborožuje, cela Srbija je pripravljena na to, da prime za orožje in udari po nas.

Avstrija ne more več dolgo mirno gledati, da se sosedna dežela celo očito pripravlja na boj proti njej. Bilo bi tudi smešno, pustiti sovražniku se oborožiti do zadnjega, da potem popolnoma pripravljen plane na nas. Zato bo Avstrija, tako se glasi iz Dunaja, celo jasno vprašala Srbijo, kaj namerava. Če ne če vojske z nami, potem se naj razoroži in pomiri srbsko javnost, če pa hoče vojsko, bo Avstrija takoj prekoračila srbsko mejo in ne bo dalje čakala, da Srbija dovrši svoje vojne priprave.

Srbske priprave za vojsko stanejo Avstrijo že ogromno svoto, kajti tudi Avstrija ni smela rok križem držati, ampak morala je svoje meje proti Srbiji zaščititi. Vse priprave nas stanejo 580 milijonov K, od katerih je 280 milijonov že izdanih, 300 pa zaračunanih, a še ne plačanih. Skrajni čas je torej, da se razmere med Srbijo in Avstrijo razjasnijo, kajti tak oborožen mir kakor sedaj nas stane toliko kot vojska. Avstrija se trudi, da se položaj zares kmalu razjasni. V poučenih krogih se trdi, da bo v dveh do treh tednih položaj razjasnjen, to se pravi, čez tri tedne bode vojska ali pa mir zagotovljen.

Če bi prišlo do vojske med Avstrijo in Srbijo, potem bi se vojska kmalu raztegnila tudi na druge države. Gotovo je, da bi Rusija priskočila Srbiji na pomoč. Rusija res že zbira ob avstrijski meji svoje vojaštvo in občinava se zabičujejo dolžnosti, ki jih imajo za slučaj mobilizacije.

Ako pa Rusija nastopi proti nam, tedaj je na podlagi avstrijsko-nemške zveze Nemčija dolžna, priti nam z vso svojo vojno silo na pomoč. Italija nima te zaveznosti nasproti nam, pač pa nihče ne dvomi, da bi Italija porabila priložnost, ko smo mi zapleteni v vojsko, ter nas napadla, da nam iztrga avstrijske

laške kraje. Avstrija to dobro ve, za to pa tudi postavlja vojske in kanone na italijansko mejo.

Tudi druge države hočejo uporabiti priliko, ako bi se vnela vojska med nami in Srbijo. Rumunija ba je že mobilizira, Turčija se na mejah marljivo pripravlja, posebno proti Srbiji in Bolgariji.

Položaj je torej resen in bližajo se časi, v katerih se bo odločevalo o velikih rečeh.

Pokušnja vin na Dunaju.

Vodstvo društva v varstvo avstr. vinarstva v Kremsu (Nižje Avstrijsko) je sklenilo prirediti dne 15. in 16. aprila t. l. na Dunaju pokušnjo vin, pridelanih v raznih deželah monarhije.

S projektovano pokušnjo se ima poštati slika o vrednosti čistih trtnih nasadov, ki pridejo v poštev za posamezne dežele in ki morajo zadobivati s splošno obnovitvijo vinogradov na ameriški podlagi vedno večji pomen. V obče se priznava, da pokaže uvedba čistih nasadov pravi tipični karakter vina iz posameznih krajev, in v interesu vinogradništva, kakor tudi vinske trgovine je, da se ti nasadi kar največ mogoče pospešujejo. Je sicer res, da je dobiti tudi iz mešanih nasadov dobra, včasih tudi izborna vina za trgovino, njihov karakter pa je odvisen bodisi od ene, ali druge trtne vrste, ki se nahaja v večji množini v vinogradu.

Vinska pokušnja, ki je o njej tu govor, se bo razločevala od dosedanjih in bo nudila samo vina posameznih trtnih vrst. Zanimala bo brezdvomno ne samo strokovnjake, ampak tudi vinske trgovce in gostilničarje, ker se bodo lahko primerjale med seboj posamezne vinske vrste, n. pr. rizling, traminec, veltlinec, laški rizling, različna črna vina itd. iz vseh dežel, kjer se pridelujejo.

Za zgoraj omenjeno pokušnjo je izdalo vodstvo društva sledeča pravila:

1. Pri državni pokušnji more razstaviti vsak avstrijski vinogradnik lastni vinski pridelok zadnje trgatve.
 2. H pokušnji se pripuste le brezdvomno pristna bela, črna in rdeča vina, ki so se dobila iz ene vrste trt.
 3. Vina iz mešanih nasadov, potem ona, ki se jim je dodal sladkor, ali se jim je odvzela kislina ter vina, ki niso še povrela, se ne smejo razstaviti.
- Prijave za dopušljanje vina h pokušnji spreje-

ma že sedaj vodstvo zgoraj imenovanega društva za varstvo avstrijskega vinarstva (Geschäftsleitung des Vereines zum Schutze des österr. Weinbaues in Krems N. Oesterr.), ki daje vsa potrebna pojasnila.

Politični ogled.

— Državni zbor bo baje zopet sklican za dne 16. marca. Vlada potrebuje rekrute, podržavljenje, železnice in delegacij. Vsled vojskine nevarnosti si želi namreč vojni minister delegacij, ki bi mu naj dovolile okoli 270 milijonov za vojne priprave. Ako bi državni zbor iz kateregakoli razloga ne delal, bo ga vlada takoj zaključila in vladala sama s § 14; pozneje bo se enkrat skusila z državnim zborom in če bi zopet ne hotel delati, bo ga razpustila in razpisala nove volitve.

— Deželnozborske volitve za Štajersko se bodo vrsile v drugi polovici maja. Cesar je dne 19. t. m. potrdil spremembo deželnega reda in deželnega volilnega reda.

— Slovanska opozicija, katero je slovenski poslanec dr. Susteršič organiziral, se imenuje Slovanska jednota ter vzbuja med Nemci mnogo straha. V strahu vidijo Nemci pošasti ter pišejo celo, da stoji Rusija, ali vsaj vseslovanska struja za njo. Istinito pa tiči za Slovansko jednoto le nekaj, namreč nevarnost za nemško predrznost. Bienerth je mislil, da lahko pobere vsakega nemškega petelina ter ga naredi za ministra. Toda vstali so Slovani ter zaklicali Bienerthu: Stoj! Ako ne bo dežarterjev v Slovanski jednoti, bodo Slovani gotovo tudi kaj dosegli.

— Pogajanja za mir. Nevarnost, da pride med Avstrijo in Srbijo do vojske, je nekatere velike države vzbudila, da so začele resno posredovati za mir. Te države so Nemčija, Francija, Anglija in Italija. Nemčija in Italija vplivata na Avstrijo, Francija in Anglija pa na Rusijo, da odneha.

— Bolgarija. Rusija je pripoznala bolgarskega kneza Ferdinanda kot neodvisnega carja in mu ob priliki spreveda po velikem knezu Vladimiru izkazala vse časti, kakor se izkazujejo neodvisnim vladarjem. Seveda je Turčija vsled tega na Rusijo zelo huda, a tudi drugim državam ni po volji, da je Rusija nastopila na lastno roko in ni iskala sporazumljenja z drugimi državami.

PODLISTEK

Pred vojsko.

Narodna pesem.

Ljuba si, pomlad zelena,
Kako si lepo razcvetena!
Brž ko se ozeleniš,
Ljubim fantom žalost striš.

Ko se drevje ozelenuje,
Ljubim fantom napoy'duje,
Da je prišel tisti čas,
Ko jih kliče vojske glas.

Za to brambo domovine
Vzame cesar staršem sine,
Božja sveta volja je,
Da lep fant k soldatom gre.

Mater, očeta zapustiti,
Se od hiše posloviti,
Mlad oditi, Bog ve kam,
To je bridko fantom nam.

Ne vemo, kam se podali,
Kam nas bodo zdaj pognali,
Al pa pride kdo domu,
To je skrito vsakemu.

Ne vemo, kje smrt je bela,
Kdaj al kje nas bo objela,

Al bo mirna naša smrt,
Al bo kdo od kugle strit.

Bobni bodo ropotali,
Pot krvavi oznanovali,
Tokrat, oj preljubi dom,
Na te zadnjič misli bom.

Krogle bodo žvižgat jelo,
Bombe in granate pelé,
Tokrat zadnjič čez gore
Pozdravljalo bo moje srce.

Mater, očeta v duh objamem,
Zadnjikrat slovo še vzamem,
Desno roko jim podam,
Kam sirota grem, ne znam.

Zbogom, bratja in sestrica,
Puška boče mi družica,
Z vami jedel več ne bom,
Kruh soldaški jedel bom.

Zbogom rojstna ti vasica
In domača ti cerkva,
Zadnjič vam podam roko,
Če me več nazaj ne bo.

Juhej cesarski vi vojaki,
Zdaj mi boste novi br-ti:
Fast lep vesra bit soldat,
Bog in cesar ga ma rad.

Boben nas že obuduje,
Božja volja se spolnuje:
Puško, sat'jo, bajonet
Mera vsakdo zdaj imet!

Starš', neajte žalovati,
Tud' Marija j' mogla dati
Svojga božjega Sinu
Gor' Očes' nebeškemu.

Jaz vas prošim lepo milo,
Če se bode razglasilo:
Mrtev sin je vaš soldat,
Dajte zanjga mašo brat!

Sedma zapoved.

Poslov. J. Z.

Od kraja se je obema precej dobro godilo. A časi so se vedno bolj slabšali in število otrok je vedno bolj naraščalo, dokler jih ni bilo šest, kakor pri starem Strnadu. Zraven tega je Luka svoje mesto nepričakovano zgubil, ker je tovarno kupil drug tovarnar, ki je pripeljal svoje ljudi seboj ter stare delavce večinoma odpustil.

Lukec dolgo ni mogel dobiti stalnega mesta in tudi Nežika ni mogla iti nikamor na delo, morala je biti doma pri otrokih.

Tako sta morala prodati polagoma pohištvo in tudi zadnji spomin na stariše, nekaj lepih podob iz sv. pisma. Ničesar drugega ni ostalo v sobi, nego lesen križ, pred katerim so Lukec in njegova družina pogosto iskreno molili in ga poljubovali.

Malna politična naznanila.

Dne 18. februarja: Na Dunaju se je vršil večeraj ministrijski svet. Razpravljali so o zunanjem položaju. — Istotako je zboroval večeraj na Dunaju izvrševalni odbor nemških strank. Izjavil se je za takojšnje sklicanje državnega zbora. — Angleski kralj namerava baje po leti zopet posetiti našega cesarja v Išlo. — Vlada je odredila pri več članih češke narodno-socialne stranke hišne preiskave, ker so obdolženi veleizdaje, razžaljenja veličanstva, hujskanja i. t. d. Pri več posilancih so že baje našli sumljiva pisma. — Turški minister za zunanje zadeve postane Rifaat-paša, poslanik v Londonu. — Mešo Berolin na Nemškem je zadnji čas silno razburjeno. Nek neznanec napada ženske kar na ulici in jim zasadi nož v trebuh. Dosedaj je ranjenih 25 žensk.

Dne 19. februara: Istrski deželni zbor radi notranjepolitičnega položaja ne bo sklican. — Na Dunaj je dospel dne 17. t. m. ruski poslanik iz Belgrada, Sergejev, da posreduje pri avstrijski vladi, da se mirno reši spor s Srbijo. — Italijanski zunanji minister Tittoni je obolel na hudi influenci. — Turški ministrijski svet se je večeraj posvetoval o sredstvih, kako končno odpraviti bojkot, ki je v Sandžaku že docela ponehal. — Nevarni nemiri v Indiji še niso ponehali. Policija je prišla na sled veliki uporniški organizaciji, ki je sestavljena in urejena po zgledu ruskih revolucionarnih družb.

Dne 20. februarja: Prestolonaslednik Fran Ferdinand se dne 23. febr. vrne iz Moritca na Dunaj. Njegov prihod je baje v zvezi z nemiri na vzhodu. — V Belgradu se je vršil 18. febr. dve uri trajajoč ministrijski svet, ki je razpravljati o poročilih dunajskega poslanika. — Italijanski minister Tittoni je nevarno zbolel na influenci. — Dalmatinski namestnik potuje po južni Dalmaciji, da se pouči o krajevnih razmerah. — Turški ministrijski svet je večeraj odobril spremembe zapisnika med avstro-ogrskim poslanikom in turškim trgovskim ministrom. Ako te spremembe sprejme tudi avstrijska vlada, tedaj bo zapisnik v kratkem podpisan. — Ruski odposlanec Sergejev, poslan na Dunaj, se je že podal v Belgrad. — Srbska skupščina je izrekla ministru za narodno gospodarstvo Raduloviču nezaupnico z 61 proti 33 glasovom.

Dne 21. februarja: Nadvojvoda Fran Ferdinand je odložil protektorat nižjeavstrijske Kmetijske družbe. — Med Avstrijo in Srbijo bodo posredovale Francija, Anglija in Nemčija. — Srbsko ministrijsko bo odstopilo. Kralj upa potem sestaviti koalicijsko ministrijsko, kateremu bi prevsedoval Pasič, zunanji minister pa bi bil Milovanovič. — Na Dunaj je prispel japonski princ Kuni, katerega je večeraj cesar sprejel v posebni avdijenci. — Ruska carica je odlikovala italijansko kraljico s križem Aleksandra II. v znak njene skrbnosti za ponesrečence pri zadnjem potresu v Kalabriji. — Portugalska kraljica je nevarno zbolela. — V Carigradu je večeraj umrl Reuf paša, znan iz rusko-turške vojne.

Dne 22. februarja: Nemčija, Anglija, Francija in Italija so izjavile, da ne pripoznajo neodvisnosti Bolgarke, in da se mora Bolgarska pogoditi s Turčijo. — Pogodba med Avstrijo in Turčijo bo jutri podpisana. — Francija dela na to, da se ta, evropskemu miru nevaren spor med Avstrijo in Srbijo mirnim potom poravnava. Ruska vlada je baje proti mirnemu sporazumu. Tudi kralj Peter upa, da se vse mirno izteče. — V Solunu je prenehal bojkot proti avstrijskemu blagu. — V Brnu je umrl član gosposke zbornice Gompetz. — Hrvatska vlada je prepovedala

v Hrvatski in Slavoniji v Belgradu izhajajoč list: „Nedjelni Pregled“. — V Zagrebu se ustanovi višja madjarska dekiška šola.

Dne 23. februarja: Cesar je danes sprejel v avdijenci ogrskega trgovskega ministra Košuta. V poučnih krogih trdijo, da se je v tej avdijenci odločilo bančno vprašanje. — V Zemlinu se je vršilo večeraj zborovanje odbora za narodno obrambo. Prestolonaslednik Jurij je dal po zastopniku zborovanje pozdraviti in izjaviti, da, ker so prostovoljci popolnoma oboroženi in je med temi 40.000 srbskimi prostovoljci tudi veliko število srbskih častnikov, bi odbor v trenutku, ko bi Srbija sklenila z Avstrijo sramoten mir, na svojo roko proti temu nastopil. — Bolgarski kralj Ferdinand je obiskal večeraj v Carskojem Selu ruskega carja. — Iz Bolgarije poročajo, da se bo ministrijski predsednik podal v Petrograd, in sicer radi priznanja Bolgarije. — V Srbiji se je sestavilo novo ministrijsko iz vseh strank. Ministrijski predsednik je postal Novakovič, minister za zunanje zadeve je ostal prejšnji minister Milovanovič.

Dne 24. februarja: Novo srbsko ministrijsko Novakovič se smatra kot Avstriji neprijazno. — Bienerth se trudi skovati iz nemških nacionalcev, krščanskih socialcev, Poljakov ter socialdemokratov večino v državnem zboru. Torej rajši socialdemokrate nego Slovane. — Kočevski knez Auersberg je moral odložiti predsedstvo nižjeavstrijske Kmetijske družbe, ker je razžalil prestolonaslednika Franca Ferdinanda. — Vlada zasleduje kazensko mnogo članov češko-radikalne stranke, ker ji njeni poslanci na Dunaju delajo neprilike. Bienerth pač slabo računi, če misli, da bo na ta način koga ukrotil.

Razne novice.

Duhovniške vesti. C. g. dr. Franc Krulic, dosedaj stolni kaplan v Mariboru, nastopi svoje nadžupn. mesto v Laškem trgu dne 1. marca. Na njegovo mesto pride č. gospod Martin Petelinšek od Sv. Magdalene, kamor gre č. gospod Ivan Bogovič iz Sv. Jurija ob juž. žel. — Gospod kaplan Alojzij Gričnik, ki je imenovan za župnika v Reki, nastopi župnijo dne 1. marca. Na njegovo mesto k Sv. Marku niže Ptuja pride č. gospod Ivan Atelšek, kaplan v Starem trgu. — Č. gospod župnik Skubersky, ki se je meseca decembra nevarno poškodoval, je zopet popolnoma okrevan. — Č. gospod Ivan Jurko, kaplan na Sladki gori, je dobil župnijo Pameče.

* Deželnozbornske volitve še niso razpisane, čeprav je cesar dne 19. t. m. potrdil spremembo deželnega volilnega reda. Na Štajerskem se je stopi vsaka postava 45 dni po cesarjevem potrjenju v veljavo.

* Zvišanje učiteljskih plač nanovo zahteva z vso odločnostjo sobotni „Nar. dnev.“ in sicer se jim naj določi plača kakor jo imajo uradniki 9. in 8. činovnega razreda. Na eni strani zahteva liberalna stranka novih davčnih bremen za svoje učiteljstvo, na drugi strani pa se protivi ljudskemu zavarovanju, kjer bi kmetje vsaj sami za se plačevali.

* Odborova seja S. K. S. Z. bo v četrtek dne 4. sučca ob 5. uri popoldne v uradništvu „S. cv. Gospodarja.“

* Gotovo vam je že znano, da je Vaša dolžnost pisati pisma na papir. „Biti slovenske krvi — bodi Slovenca v ponos“ izdala Cirilova tiskarna v Mariboru v korist S. K. S. Z. Pri tem pa ne pozabite vsakega pisma kolekovati s kolkom: „Obmejnim bratom — v pomoč.“

* Te vžigalice so za nič, so mnogokrat pritožujejo naše kuharice pri žveplenkah židovskega izdelka. Zato jim

mi prav toplo priporočamo žveplenke „V korist obmejnim Slovincem“, ki so ene najboljših, kar se jih da dobiti. Rabite samo te vžigalice in imate 1. dobro blago in 2. pa koristite obmejnim Slovincem.

* Mladeniški znak v trobojni barvi zelo hudo bode v oči naše Germane. Kar rudeči postanejo, ako zagledajo tak znak. Ker so pa naši Nemci blede narave, zato si vsi mladeniči omislite te znake, da bodo Nemci vsled tega vedno rudeči. Znaki se dobivajo pri S. K. S. Z. v Mariboru 80 v komad.

V liberalnem taboru se godi kakor pri ciganih. „Narodni Dnevnik“ očita „Učij. Tov.“, da mu krađe članke.

* Ljubezen do kmeta. Čudne izrastke poganja narodno-napredna stranka pri nas na Spodnjem Štajerskem. Pred kratkim smo poročali, da so se zvezali narodni strankarji v Framu pri občinskih volitvah z nemškutarji proti slovenskim kmetom. Iz istega kraja dobimo še drugo čudno vest. Tamošnje kmečko bralno društvo, ki je v liberalnih rokah, se odslej ne bo več imenovalo „kmečko“, ampak samo bralno društvo. Narodni strankarji se torej sramujejo imena „kmet“. Kmalu bodo deželnozbornske volitve in takrat bo treba liberalno stranko opomniti na take ljubeznjivosti nasproti kmetu.

* „Svobodna šola“ v pravi luči. Tajnik „Svobodne šole“ Bernhard je prišel dne 16. t. m. na zborovanje Pijevega društva v Währingu. Krščansko-socialni govornik Berger se je bavil v svojem govoru s „Svobodno šolo“ ter dokazal dvojni obraz: enkrat pravi, da hoče strogo izpolnjevanje sedajnega državnega šolskega zakona, drugokrat pa, da hoče odstraniti verouk iz šole. Vpraša torej navzočega tajnika, kateri je pravi namen. (Tajnik Bernhard izjavi, da je Berger zmerno govoril in da mu vsled tega odgovarja. Naloga „Svobodne šole“ je, propovedovati sovraštvo in zaničevanje nasproti cerkvi. Svoj strupen govor je sklenil: Fiat mundus, pereat ecclesia. (Naj se ustanovi svet, a ugonesi cerkev!) S tem je celo jasno povedano, kam merijo težnje različnih naprednih ali svobodomiselnih strank pri vseh narodih. Boj ni naperjen proti takozvanemu klerikalizmu, ampak naravnost proti vsaki pozitivni religiji. Samo, da vsi bojevnik za ta cilj niso tako odkriti kakor Bernhard. Janova glava je njemu sveta. Ljudstvu nočejo povedati resnice in se mu hlinijo. Tako je tudi z našo Narodno stranko. Preveč strahopetna je, da bi povedala ljudem svoje končne namene, za to se zavija v hinavsko obleko in pridiga boj proti klerikalcem, misli pa cerkev in vero.

* Hinavski liberalci očitajo mnogokrat našim slovenskim možem in ženam, ki promajo vsako leto morda enkrat na Brezje ali na kako drugo božjo pot, zapravljivost in potratnost. Koliko krika in vika je bilo po „Narodu“, ko so lansko leto privedli Slovenci prvi romarski vlak v Lurd. — Svetujemo liberalcem, naj opuste v bodoče v tem oziru naše božjepotnike. Denar, ki ga zapravijo na božjih potih, ni proč vržen. Pač pa je zavržen tisti denar, katerega liberalci izmečejo sedaj v predpustnem času za razne veselice in plesanje! Tu napravite red, slovensko ljudstvo pa, ki hodi na božjo pot prosit milosti in drugih dušnih ter telesnih dobrot, pustite, hinavci, v miru!

* Za S. K. S. Z. so darovali: velč g. proč Fleck 3 K, vikar Pšunder 3 K, g. Strmšek 2 K, g. profesor K. Larič 2 K, g. kaplan Podplatak 3 K, v. kaplan Jager 3 K, ob priitki godovanja g. župnika Ozmeca nabral g. Pšunder 22 K.

Zvest ostati temu svetemu znamenju je Lukec slovesno obljubil umirajočim starišem; in v svojem nadaljnem življenju ni niti za malce odstopil od svoje obljube.

To lepo zaupanje v Boga se mu je tudi poplačalo. Že star pregovor pravi: „Kjer je sila najvišja, je božja roka najbližja“.

Ravno, ko je bil pogled v prihodnost najbolj žalosten, se je ta mahoma razjasnila. Spraznilo se je mesto v železniški tovarni novega gospoda tovarnarja in to mesto je Lukec na priporočbo prejšnjega gospodarja takoj dobil. Plačilo je bilo dobro, a delo je bilo tudi vredno plačila. To je priznal tudi novi gospodar, gospod Drvar, ki je pogosto pohvalil Lukeca in mu je včasih tudi dal kaj postrani zaslužiti, kar je vzbudilo pri drugih nevoščljivost.

Posebno nevoščljiv mu je bil Peter Skuhač, jeden izmed delavcev, ki so prišli z novim gospodom. Bil je nemiren in jezljiv človek, ki nikomur ni kaj boljšega privoščil in je bil vedno pripravljen delati prepir in nemir.

Odkar je zapazil, da je Drvar Strnada naklonjen, je gojil vedno sovraštvo do Strnada in ničesar si ni bolj želel, kakor da bi ga mogel pri gospodarju začrniti. Poznal je pa tudi gospodarja precej dobro in je vedel, da ako je zgubil o kakem delavcu dobro mnenje, potem si je to delavec težko več popravil.

Najhitreje je mislil Peter, da se mu namen posreči, ako doli Strnada med svojo zlobno tovaršijo. Tukaj se potem lahko napravi kakšen prepir in kot povzročitelj pretapa se obdolži Strnada.

Sumljivo je bilo, da se je kar na mah skušal Skuhač bližati Lukecu in da mu je že večkrat kako

majhno uslugo storil s tem, da mu je med odmorom ponudil požirek slivovke ali par peres tobaka, kar pa je Lukec vedno odklonil, češ, da ni ne pivca in ne kadilec. Čudno se mu je zdelo, da je Peter „prepirljivec“, kakor ga je imenoval, naenkrat tako prijazen postal.

Pil Lukec res ni, imel je doma družino. Posebno pa so bile v zadnjem času družinske razmere prav žalostne; otroci so bolehalo neprestano in večina zaslužka se je porabila za zdravila. Po dnevu je bilo polno dela, po noči pa ne miru, in ta napor je oslabil najprej mater in tudi Lukecu so začele moči pešati; enemu otroku je manjkala moč v udih, moralo bi dobiti boljše hrano in se preseliti iz mokrega, kletnega stanovanja; drugo je imelo oslovski kašelj, moralo bi iti na deželo na prosti zrak. Otrok je že bil tako slab, da se o okrevanju dvomili, ako ne izpremeni zraka. Pa kje vzeti denar, kateri je Strnadovim tako že primanjkoval. Nežika ni vedela drugega sveta, nego kar je že možu večkrat svetovala, naj prosí pri delodajalcu, da mu da nekaj naprej. „Saj veš“, je pristavila, „kako prijazno ti je šel g. Drvar na roko, ko si bil pred dvema mesecema bolan. Takoj si dobil 15 gl. naprej. In kako dobro so nam došli. Gotovo bo tudi zdaj nekaj dal, in ko ozdrave otroci, pojde delo zopet urno izpod rok in z dvojno pridnostjo zopet lahko to poravnáš, kar se je porabilo.“

Lukec je neverjetno zmajal z glavo. „Tako malo časa je od tega, kar sem dobil prvi denar in še tega nisem popolnoma izplačal.“

„Daj, poskusi, otrokom na ljubo“, mu prigovarja žena, „če bi imel nekaj gotovega v rokah, bi se lahko preselili v stanovanje na dvorišču. Tamkaj bi bilo suho. Bili bi v hiši posestnice mlekarne in tam-

kaj bi deček dobil vedno svežega mleka, in za hišo je vrt, kjer bi se lahko v svežem zraku sprehajal. In potem — če bi imela par goldinarjev pod palcem, bi lahko dali Anico na deželo k sestri, ki ima zunaj kmetijo. Tamkaj bi imela Anica dobro, lahko bi okrevala in ostali otroci bi ne bili v nevarnosti, dobiti tudi oslovski kašelj.“ To je govorila tako prepričevalno, da se je Lukec kmalu odločil iti k delodajalcu in ga prositi.

Ko je drugega dne g. Drvar, ki ni bil oženjen, ležal v svoji privatni delavnici in opoldan počival — njegova pisalna soba je bila v prvem nadstropju — je potrkal Lukec ponižno na vrata.

Kratek, a vedar prijazen „noter“ se je slišal in Lukec je vstopil.

„Ah — Vi Strnad“, je rekel Drvar, a njegov glas ni bil tako prijazen kakor navadno, kar je Lukec takoj zapazil in neprijetno mu je bilo pri srcu. „Ravno prav je, da ste prišli. Torej Vi ste“, je nadaljeval z ostrim glasom, med tem ko je Strnada z bistrim pogledom premeril, „Vi ste tudi bili zraven, ko so se hoteli nezadovoljneži tovarne zadnjo soboto pripraviti na štrajk. Tega si res ne bi bil mislil o Vas, Strnad.“

Strnad najprej postane rudeč, potem obledi vsled mučne zadrege; niti v sanjah mu ni prišlo na misel, se teh reči udeležiti. Se vedel ni, da se takšne stvari dogajajo med delavci gospoda Drvarja. To je povedal takoj tudi delodajalcu, ko se je znebil prvega strahu in povedal je to s tako odkritim glasom, tako mirno in jasno, da je bil Drvar kmalu o njegovi neodločnosti prepričan. „Pa vendar“, je rekel počasi, „imenovalo se je Vaše ime med glavnimi voditelji.“

(Dalej prihodnja.)